

Stoszowice, 10 maja 2021 r.

Zarząd Oddziału
Gminnego ZOSP RP
w Stoszowicach

kpt. mgr inż. Bartłomiej Zarzycki
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Ząbkowicach Śląskich
ul. Waryńskiego 15
57-200 Ząbkowice Śląskie

Dotyczy: stanowiska do projektu ustawy o ochotniczej straży pożarnej z 26 kwietnia 2021 r.

Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP w Stoszowicach, w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców wiejskiej, rozległej gminy, w której funkcjonuje 7 JOT OSP, po wnikliwej analizie zapisów ujętych w projekcie ustawy o ochotniczej straży pożarnej, jednoznacznie wyraża swój sprzeciw przeciwko przyjętym w tym projekcie rozwiązaniom organizacyjnym i finansowym ochotniczej straży pożarnej.

Podkreślenia przede wszystkim wymaga fakt używanego w projekcie nazewnictwa, tzw. nowomowy. Pozbawia się tysięcy strażaków ochotników tytułu strażaka, na rzecz ratownika. Wskazuje się wyraźnie, że ochotnicy nie zakwalifikowani do elitarnej grupy JRG OSP, nie będą nawet ratownikami. Zapomniano, że praca w OSP to suma wypadkowych działań wszystkich zrzeszonych ochotników, tych którzy jadą do zdarzeń, jak również tych którzy opiekują się sprzętem, strażnicą, prowadzą działania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży. My ochotnicy stanowimy zespół, którego nie łączy pracodawca, jak w straży zawodowej, ale idea, chęć niesienia pomocy ludziom i bezinteresownej pracy na rzecz lokalnej wspólnoty.

Projekt ustawy jest niespójny, zawiera wiele niedookreślonych zwrotów, odesłań do aktów niższego rzędu, który tworzyć będą już w sposób niekontrolowany rządowi reprezentanci nie liczący się z czynnikiem społecznym. Główne zarzuty wobec przekazanego projektu ustawy to:

- 1) Niewłaściwe wyrangowanie zadań, jakie realizuje ochotnicza straż pożarna (główną działalnością OSP nie jest organizacja imprez),
- 2) nieprecyzyjna definicja pojęcia „impreza”, wymóg jej organizacji zależny od uzyskania zgody od wójta (jest to naruszenie suwerenności stowarzyszenia),
- 3) brak wpisania wypadków komunikacyjnych, jako zdarzeń wchodzących w zakres działań ochotników,
- 4) aktywność młodzieży powinna zostać obniżona, tzn. nie ustalać dolnej granicy wieku (proces edukacyjny i aktywność MDP powinna być jak najszybsza, kształtowanie świadomości u nastolatków jest trudniejsze i mniej efektywne),
- 5) nadzór, koordynacja i kontrola OSP przez wojewódzką komendę (centralizacja, która jest przeciwieństwem zasady subsydiarności i decentralizacji),
- 6) opiniowanie statutu OSP przez radę gminy i powiatowego komendanta (kolejne naruszenie suwerenności OSP, podporządkowanie organizacji kolejnym organom),
- 7) brak ochotniczej straży pożarnej w ustawie o ochronie przeciwpożarowej (całkowita zmiana, reorganizacja obowiązujących do tej pory struktur ochrony przeciwpożarowej bez dyskusji na temat tak rewolucyjnych zmian systemu),

- 8) finansowanie jedynie JRG, nie OSP, tworzy się jednostkę w jednostce (całe zaplecze OSP staje się nieważne, wypracowane przez długie lata dziedzictwo ulegnie zatraceniu, zmarnowaniu),
- 9) umożliwienie gminie dofinansowania jedynie JRG. Co z finansowaniem przez gminę OSP? (czym teraz będzie OSP?),
- 10) rola pracodawcy jest niejasna. Nie ma mowy w projekcie o rekompensacie dla pracodawcy, który zwalnia ze świadczenia pracy strażaka ochotnika, na czas podjęcia działania (wielokrotnie wskazywano na przedmiotowy problem i dalej nie rozwiązano tej kwestii),
- 11) przywileje, które zagwarantowano jedynie ratownikom, nie wszystkim ochotnikom (kolejny raz niezrozumienie zależności aktywności wszystkich strażaków w jednostce),
- 12) nieprecyzyjne i niedoopisane warunki nabycia przywileju emerytalnego (zachodzi uzasadniona obawa, że dodatek otrzyma wąska grupa osób),
- 13) likwidacja związkowych procedur (odznaczeń, członkostwa) na rzecz wprowadzenia nowego ładu z nowymi wartościami, bliżej nieokreślonymi, bez jasnych, obiektywnych kryteriów (niezrozumiały atak na ZOSP, niezrozumiała centralizacja systemu),
- 14) brak obiektywnych kryteriów finansowania jednostek, oceny jej potrzeb, wysokości przyznania środków (brak zapisów w ustawie uzasadnia wątpliwości, co do obiektywizmu podziału środków finansowych czy rzeczowych),
- 15) brak zapisów, co do wskazania podstawowych wymagań dla JRG (powinno być to uregulowane w ustawie, z racji tego, że brak JRG w gminie tworzy kolejne konsekwencje dla OSP i gminy. Przepisy w tym zakresie są niejasne i nieprecyzyjne),
- 16) finansowanie z działalności OSP jedynie na działalność JRGOSP (jak więc finansować np. młodzieżowe drużyny, orkiestrę, mundury dla członków OSP. Pozyskane przez OSP środki powinny być wydawane na cele statutowe OSP. Prezentowane w projekcie ustawy zapisy w tej materii są kolejnym atakiem na samodzielność organizacyjną i finansową OSP).

Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Stoszowicach wskazuje, że niegodnym staje się zaprezentowanie takiego projektu ustawy o strażakach ochotnikach w czasie, gdy celebруемy 100 lecie powstania naszego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

To strażacy ochotnicy, jeszcze podczas zaborów, dbali i dbają o polskie dziedzictwo kulturowe. Jesteśmy inicjatorami, aktywistami, wolontariuszami w naszych małych ojczyznach, a przedstawiony projekt ustawy odbiera nam naszą tożsamość, suwerenność. Kasuje przeszłość i pod znakiem zapytania stawia przyszłość polskiego pożarnictwa i bezpieczeństwa naszych obywateli.

Niezrozumiałe staje się więc podejmowanie przez rządzących działań niszczących Tradycję oraz zasoby ludzkie z wieloletnim, bogatym doświadczeniem. Nieprzemysłane działania spowodują zanik inicjatywy społecznej, zaangażowania, aktywności. Strażacy ochotnicy to nie tylko ratownicy, to krzewiciele tożsamości narodowej. Publiczne zaprezentowanie przez Ministerstwo pomysłu na przemodelowanie polskiego systemu pożarniczego, który opiera się przede wszystkim na wolontariuszach ochotnikach – zniechęca strażaków ochotników, ale również tych którzy myślą o wstąpieniu do stowarzyszenia i społecznej pracy. W ten sposób szybko można doprowadzić do zapaści systemu.

Ponadto projekt ustawy wydaje się być pisany w pośpiechu, bez opinii osób zainteresowanych, z bardzo krótkim czasem na zaprezentowanie uwag. Skala poruszanych spraw i kwestii jest nieadekwatna do błyskawicznego procesu konsultacyjnego. Mamy jednak nadzieję, że wskazane przez nas uchybienia i uwagi zostaną uwzględnione, a dalsze prace legislacyjne pozwolą na nasz czynny udział w tworzeniu przez ustawodawcę nowego ładu w polskim systemie pożarnictwa.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Oddziału Gminnego
ZOSP RP w Stoszowicach
Andrzej Pasternak
Andrzej Pasternak